Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 9. 2012, sp. zn. 1 VSPH 1159/2012, ECLI:CZ:VSPH:2012:1.VSPH.1159.2012.1

Číslo: 44/2013

Právní věta:

V insolvenčním řízení se zásadně neuspokojují žádným ze způsobů řešení úpadku mimosmluvní sankce, včetně nezaplacené blokové pokuty (§ 170 písm. d/ insolvenčního zákona), ani jejich příslušenství, včetně nákladů za nařízení daňové exekuce (§ 182 a § 183 daňového řádu). Přihlášku takové pohledávky insolvenční soud odmítne podle § 185 insolvenčního zákona.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 07.09.2012

Spisová značka: 1 VSPH 1159/2012

Číslo rozhodnutí: 44

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Insolvenční návrh

Předpisy: § 170 písm. d) IZ

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

K r a j s k ý s o u d v Plzni usnesením ze dne 2. 8. 2012 v insolvenčním řízení dlužníka Z. P. (dále též dlužník) rozhodl, že se odmítá přihláška věřitele č. 1 Celního úřadu K. (dále jen odvolatel) ve výši 500 Kč a že právní mocí tohoto usnesení účast odvolatele v insolvenčním řízení končí.

V odůvodnění usnesení soud prvního stupně zejména uvedl, že odvolatel podal přihlášku pohledávky ve výši 500 Kč, kterou insolvenční správce nezařadil na program přezkumného jednání, neboť tato má charakter pohledávek vyloučených ze způsobů řešení úpadku dle § 170 insolvenčního zákona (dále jen IZ). Proto soud prvního stupně postupoval podle § 185 IZ a přihlášku odvolatele odmítl.

Proti tomuto usnesení se odvolatel včas odvolal a požadoval, aby je odvolací soud zrušil a přihlášku „ponechal v platnosti". Argumentoval především tím, že přihlášená pohledávka představuje exekuční náklady, které byly dlužníkovi vyměřeny podle § 182 a § 183 zákona č. 280/2009 Sb. (dále jen daňový řád) a které nejsou taxativně uvedeny ve výčtu § 170 IZ. Z toho dovozoval, že na ně nelze nahlížet jako na pohledávky vyloučené z uspokojení.

V r c h n í s o u d v Praze rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil.

Z o d ů v o d n ě n í :

Vrchní soud v Praze přezkoumal napadené usnesení i řízení jeho vydání předcházející a dospěl k těmto zjištěním a závěrům:

Podle § 170 IZ se v insolvenčním řízení neuspokojují žádným ze způsobů řešení úpadku, není-li dále stanoveno jinak, a) úroky, úroky z prodlení a poplatek z prodlení z pohledávek přihlášených věřitelů, vzniklých před rozhodnutím o úpadku, pokud přirostly až v době po tomto rozhodnutí, b) úroky, úroky z prodlení a poplatek z prodlení z pohledávek věřitelů, které se staly splatné až po rozhodnutí o úpadku, c) pohledávky věřitelů z darovacích smluv, d) mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka, s výjimkou penále za nezaplacení daní, poplatků, cla, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného za veřejné zdravotní pojištění, pokud povinnost zaplatit toto penále vznikla před rozhodnutím o úpadku, e) smluvní pokuty, pokud právo na jejich uplatnění vzniklo až po rozhodnutí o úpadku, f) náklady účastníků řízení vzniklé jim účastí v insolvenčním řízení.

Z citovaného ustanovení vyplývá, že v něm taxativně uvedené přihlášené pohledávky nelze v insolvenčním řízení nikdy uspokojit. S tím koresponduje též § 189 odst. 1 IZ, dle něhož se do seznamu přihlášených pohledávek nezařazují pohledávky, ke kterým se nepřihlíží, pohledávky vyloučené z uspokojení a další pohledávky, u kterých to stanoví zákon. Na zmiňované pohledávky pak nutně dopadá též § 185 IZ, jenž určuje, že nastala-li v průběhu insolvenčního řízení skutečnost, na základě které se podle tohoto zákona k přihlášce pohledávky nebo k přihlášené pohledávce nepřihlíží, insolvenční soud odmítne přihlášku rozhodnutím, proti kterému je odvolání přípustné a které se doručuje zvlášť přihlášenému věřiteli, dlužníku a insolvenčnímu správci; odvolání proti němu může podat jen přihlášený věřitel. Právní mocí takového rozhodnutí účast tohoto věřitele v insolvenčním řízení končí; o tom insolvenční soud přihlášeného věřitele uvědomí ve výroku rozhodnutí.

V dané věci vyšel soud prvního stupně z toho, že pohledávka odvolatele patří mezi pohledávky uvedené v § 170 IZ, jež se v insolvenčním řízení neuspokojují, a proto odmítl přihlášku odvolatele a odvolateli ukončil jeho účast v insolvenčním řízení.

Z přihlášky odvolatele (P1-1) a z obsahu jeho odvolání (P1-3) odvolací soud ověřil, že právním důvodem přihlášené pohledávky ve výši 500 Kč byly exekuční náklady připínající se k tomu, že dlužník nezaplatil peněžité plnění (daň) – blokovou pokutu ve výši 1000 Kč tak, že celková výše vymáhaného nedoplatku tak činila 1500 Kč, vše vyměřené exekučním příkazem Celního úřadu K. ze dne 25. 2. 2011.

Podle § 2 odst. 4 daňového řádu zahrnuje daň rovněž daňový odpočet, daňovou ztrátu nebo jiný způsob zdanění a příslušenství daně. Dle § 2 odst. 5 daňového řádu se příslušenstvím daně rozumějí úroky, penále, pokuty a náklady řízení, jsou-li ukládány nebo vznikají-li podle daňového zákona. Úroky, penále a pokuta za opožděné tvrzení daně sledují osud daně.

Z citovaného ustanovení je zřejmé, že též exekuční náklady jako příslušenství daně s ní nutně sdílejí i její právní důvod. Proto ustanovení § 170 písm. d) IZ vylučující z uspokojení v insolvenčním řízení též mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka nutně dopadá jak na nezaplacenou blokovou pokutu, tak i na její příslušenství, tedy i na exekuční náklady. Jinými slovy řečeno, v insolvenčním řízení se zásadně neuspokojují žádným ze způsobů řešení úpadku mimosmluvní sankce, včetně nezaplacené blokové pokuty (§ 170 písm. d/ IZ), ani jejich příslušenství, včetně nákladů za nařízení daňové exekuce (§ 182 a § 183 daňového řádu).

Pro úplnost lze argumentačně též odkázat na usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 2. 2010,

č. j. 22 Ca 234/2009-39, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod číslem 2134/2010, ze kterého lze dovodit, že pokuta uložená za správní delikt (byť v posuzovaném případě šlo o přestupek – leč obé je správní sankcí) spadá do mimosmluvních sankcí ve smyslu § 170 písm. d) IZ a nelze ji uspokojit žádným ze způsobu řešení úpadku.

Protože odvolatel přihlásil do konkursu jen exekuční náklady, jež jsou příslušenstvím mimosmluvní sankce, sdílejí s ní též její právní důvod včetně toho, že je rovněž nelze v insolvenčním řízení uspokojit žádným ze způsobů řešení úpadku dlužníka. Soud prvního stupně proto nepochybil, když postupoval podle § 185 IZ a přihlášku odvolatele odmítl a odvolateli ukončil jeho účast v insolvenčním řízení.

Na základě těchto zjištění a veden názory vyjádřenými shora, postupoval odvolací soud podle § 219 o. s. ř. a napadené usnesení jako věcně správné potvrdil.